

2019.
XCIV. évfolyam,
3. szám

2019. XCIV. évfolyam, 3. szám

ORVOSKÉPZÉS

ORVOS- KÉPZÉS

Fókuszban az orvosképzés

Semmelweis Kiadó

**KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET
ÉS BOLDOG ÚJÉVET KÍVÁNUNK!**

Semmelweis Kiadó

FELELŐS SZERKESZTŐ

Merkely Béla
merkely.bela@kardio.sote.hu

FŐSZERKESZTŐ

Matolcsy András
matolcsy.andras@med.semmelweis-univ.hu

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

Graduális képzés

Kellermayer Miklós
kellermayer.miklos@med.semmelweis-univ.hu

PhD-képzés

Benyó Zoltán
benyo.zoltan@med.semmelweis-univ.hu

Rezidens- és szakorvosképzés

Nyírády Péter
nyirady.peter@med.semmelweis-univ.hu

Tagok

Ács Nándor, Ádám Veronika, Banczerowski Péter, Bánhegyi Gábor, Bartha Károly, Bérczi Viktor, Bereczki Dániel, Bucsky Péter, Buzás Edit, Cseh Károly, Csermely Péter, Dobó Nagy Csaba, Dobozy Attila, Édes István, Fejérdy Pál, Fekete György, Karádi István, Ferdinandy Péter, Gerber Gábor, Hangody László, Harsányi László, Horkay Ferenc, Hunyady László, Igaz Péter, István Gábor, Kalabay László, Kárpáti Sarolta, Kásler Miklós, Keller Éva, Kivovics Péter, Kollai Márk, Kopper László, Ligeti Erzsébet, Kovács József, Lang György, Losonczy György, Mandl József, Márton Krisztina, Masszi Tamás, Máthé Zoltán, Molnár Mária Judit, Muszbek László, Nagy Zoltán Zsolt, Nardai Sándor, Nemes Attila, Németh János, Németh Zsolt, Noszál Béla, Palkovits Miklós, Papp Gyula, Papp Zoltán, Perczel-Forintos Dóra, Petrányi Győző, Polgár Csaba, Répássy Gábor, Réthelyi János, Réthelyi Miklós, Rosivall László, Rigó János, Sárdy Miklós, Sótónyi Péter, Szabó András, Szabó Attila, Szabó Dóra, Szathmári Miklós, Szendrői Miklós, Tamás László, Telegdy Gyula, Tímár József, Tompa Anna, Tordai Attila, Tóth Zsuzsanna, Tretter László, Tulassay Tivadar, Tulassay Zsolt, Varga Gábor, Vásárhelyi Barna, Vasas Livia, Zelles Tivadar, Wéber György, Windisch Péter

ORVOSKÉPZÉS

A graduális és posztgraduális képzés folyóirata
2019; XCIV. évfolyam, 3:625-668.

Orvosképzés Szerkesztőség:
1086 Budapest, Nagyvárad tér 4.

Kiadja és terjeszti:

Semmelweis Kiadó
1086 Budapest, Nagyvárad tér 4.

Telefon: 210-4403

Internet honlap:

www.semmelweiskiado.hu

E-mail: info@semmelweiskiado.hu
orvoskepzes@semmelweiskiado.hu

Szerkesztő:

VINCZE JUDIT
vincze.judit@kiado.semmelweis-univ.hu

Illusztráció:

ÁNGYÁN GERGŐ

Kiadásért felel:

TÁNCOS LÁSZLÓ
tancos@tancos.hu

Hirdetésszervező:

KOVÁCS VERONIKA
Telefon: 215-1401, 06 20/ 221-5265
veronika.kovacs@kiado.semmelweis-univ.hu

Nyomta és kötötte:

Érdi Rózsa Nyomda Kft.
Felöl vezető: JUHÁSZ LÁSZLÓ

Az ORVOSKÉPZÉS megjelenik negyedévente. Megrendelhető a Kiadótól.

ISSN 0030-6037

Szerzői jog és másolás: minden jog fenntartva. A folyóiratban valamennyi írásos és képi anyag közlési joga a szerkesztőséget illeti. A megjelent anyag, illetve annak egy részének bármilyen formában történő másolásához, ismételt megjelentetéséhez a szerkesztőség hozzájárulása szükséges.

ORVOSKÉPZÉS

A graduális és posztgraduális
képzés folyóirata
Alapítva 1911-ben
2019; XCIV. évfolyam, 3:625-668.

E-ORVOSKÉPZÉS

Töltsd le a folyóiratot a
[www.semmelweiskiado.hu/
folyoiratok/](http://www.semmelweiskiado.hu/folyoiratok/)
oldaláról!

Tartalom

Matolcsy András előszava 627

Merkely Béla jubileumi tanévnyitó beszéde 629

ÖSSZEFOGLALÓ TANULMÁNYOK

Kellermayer Miklós
Merkely Béla
XXI. századi orvostudományi képzési program a Semmelweis Egyetemen
*Medical training program for the 21st century at Semmelweis
University* 632

Bodósi Mihály
Barabás Katalin
A Magyar Orvostudományi és Egészségügyi Oktatási
Társaságról és tevékenységéről
*Activity of Hungarian Society of Medical Education and
Health Science* 639

Bukovinszky Anna
Az oktatói munka hallgatói véleményezése
a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Karán
*Student Feedback about the Medical Education at the
Semmelweis University Faculty of Medicine* 643

Györfy Kinga
Pszichológiai alapú retorikai képzés
az I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézetben
*Psychology-based rhetoric training at the First
Department of Pathology and Experimental Research* . . . 649

Kiss Levente
A graduális orvostudományi képzés nemzetközi trendjei
The international trends of graduate medical education . . . 653

Matolcsy András
A patológia helye az orvostudományi képzésben – trendek és kihívások
*The position of pathology in the medical training –
trends and challenges* 661

DR. MATOLCSY ANDRÁS
FŐSZERKESZTŐ

Tisztelt Olvasó!

A 2019/20-as tanév a Semmelweis Egyetem jubileumi tanéve, amikor alapításának 250 éves évfordulója előtt tisztelgünk. A jubileumi év alkalmat ad arra, hogy számot adjunk eddigi tevékenységeinkről, és ugyanakkor megfogalmazzuk jövőbeli célkitűzéseinket.

A jelen számban olvasható *Merkely Béla* rektor úr tanévnitó beszéde, ahol világosan fogalmazódott meg az a cél, hogy az elkövetkező tíz évben a nemzetközi felsőoktatási rangsorokban a legjobb száz, szakterületén Európa legjobb öt gyógyító egyeteme közé kerüljön a Semmelweis Egyetem.

A 2019/20-as jubileumi tanévben nagy lépést tett a Semmelweis Egyetem azzal, hogy a gyakorlati oktatást előtérbe helyezve alakította át az Általános Orvostudományi Kar kurrikulumát. Ugyancsak ebben a számban olvasható a kar dékánja által írt cikkben a reform elméleti megfontolásai, főbb lépései és struktúrája.

A jelen szám alkalmat ad arra is, hogy áttekintsük eddig végzett oktató munkánkat a hallgatók szemszögéből, áttekintsük a nemzetközi oktatási trendeket és szembesüljünk további feladatainkkal. Az Orvostudományi Kar jelen jubileumi száma így teljes egészében a graduális orvostudományról szól.

*Matolcsy András
egyetemi tanár,
főszerkesztő*

A Magyar Orvostudományi és Egészségügyi Oktatási Társaságról és tevékenységéről

Activity of Hungarian Society of Medical Education and Health Science

Bodosi Mihály¹, Barabás Katalin²

¹ Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Idegsebészeti Klinika

² Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Magatartástudományi Intézet

E-levél: bodosi.mihaly@med.u-szeged.hu; barabas.katalin@med.z-szeged.hu

ÖSSZEFOGLALÁS Összefoglaló munkánkban a Magyar Orvostudományi és Egészségügyi Oktatási Társaság tevékenységéről nyújtunk keresztmetszeti képet. A Társaság célkitűzései:

- a graduális, valamint postgraduális képzés és továbbképzés lehetőségeinek fenntartása,
- jótékony hatást kifejteni az orvostudomány elmúlt eredményeinek terjesztésére, megbeszélésére és használatára,
- támogatni az Orvostudományok aktivitását az egységes szemlélet szerinti kurikulumfejlesztésben,
- harmonizálni a graduális és posztgraduális képzéseket a tekintetben, hogy megszüntessék az átfedéseket, és optimális arányokat biztosítsanak az elméleti tudás és a gyakorlat megosztásában,
- az aktuális oktatási kérdések megvitatása, konszenzus teremtése

KULCSSZAVAK orvostudomány, graduális képzés, szakképzés, Dékáni Kollégium

SUMMARY In our review we provide a cross sectional picture of the work of the Hungarian Society of Medical Education and Health Science. The objectives of the Society

- to maintain undergraduate and postgraduate, and also continuing medical education possibilities,
- to support the dissemination, discussion and the use of recent results of medical education,
- to promote the activity of Medical Faculties on the development of a curriculum based on a coherent approach,
- to harmonize the undergraduate and postgraduate education in order to prevent overlaps and to ensure the optimal proportion of theoretical knowledge and practical skills,
- to discuss and reach consensus on actual educational issues

KEY WORDS Medical education, undergraduate education, resident training, Dean's College

Büszkén mondhatjuk, hogy Magyarországon az orvostudomány időben hosszúra visszanyúló hagyományai vannak, és ezek párhuzamosan együtt haladtak az európai hasonló igények és törekvések megjelenésével. A múlt század elejétől a graduális oktatással szervesen összefüggő szakképzési és továbbképzési rendszer is párhuzamosan fejlődött. Az Európában, sőt a világon másutt is e téren bekövetkezett módszertani és szakmai változásokat mindenkor igyekeztek az oktatást, képzést szívéjüknek tekintő egyetemi szakemberek követni, s ha lehet, az előnyösnek tűnő újítások bevezetését szorgalmazni.

Ezeknek a törekvéseknek szervezeti formába öntését képezte a **Magyar Orvostudományi és Egészségügyi Oktatási Társaság** (MOEOT) létrehozása, hogy ily módon a speciális, egészségügyi területen szükséges okta-

tási feladatok koordinálják, és az akkor két felelős – oktatási és egészségügyi – minisztériumot a közös cél érdekében tájékoztassák. A Társaság tagjai a hazai Orvostudományi Egyetemek azon oktatói közül kerültek ki, akik szívükön viselték az oktatás módszertani megújítását. Az 1978-ban megalakult Társaság tevékenységét *Forgács Iván* és *Zoltán Örs Tamás* professzoroknak a téma iránti elkötelezettsége fogta össze. Ők konferenciák szervezésével próbálták kitűzött szándékukat megvalósítani, és főként az egyes egyetemeken alkalmanként felbukkanó helyi „oktatási reformokat” egy közös cél érdekében kezelni.

Az oktatás és képzés terén is jelentős változásokat hozott a 2000-es év, hiszen az új Egészségügyi Törvény megjelenése, és ezzel párhuzamosan az oktatás és szakirányú képzés változtatásának igénye, nem utolsó sor-

ban az EU csatlakozási tárgyalások előkészítése a Társaság életében változást, különleges aktivitást igényelt. Ekkor került elnökként a MOEOT élére dr. Benedek György szegedi egyetemi tanár, akinek munkáját a Társaságban főtitkárként Barabás Katalin, pénztárosként pedig Bukovinszky Anna segítették. Az új vezetés az alábbiakban fogalmazta meg a Társulat arculatának leírását:

„A 2000-ben újjáéledt MOEOT, amely az egészségügyi felsőoktatási intézmények, egyetemek és karok oktatóinak társasága-célul tűzte ki, hogy hozzájáruljon a nagy hagyományokkal rendelkező és méltán elismert magyar orvostudomány európai követelményekkel harmonizáló továbbfejlesztéséhez. A MOTESZ tagsággal rendelkező Társaságunk felvállalta az összes orvostudományi és egészségügyi képzés teljes kontinuumának támogatását az alapképzéstől a szakképzésen át folyamatos továbbképzésekig, elősegítve a képzés legújabb eredményeinek terjesztését, kritikai megvitatását, majd alkalmazását.”

A Társaság új vezetése abban is megállapodott, hogy nem személyre szóló, hanem intézményi tagsági díjat határoz meg, és ennek alapján az adott intézmények oktatói automatikusan társasági tagoknak tekinthetők. Ily módon az egyetemi orvoskarok garantálták a Társaság zavartalan működtetését.

A graduális és posztgraduális orvostudomány aktuális problémáinak áttekintése és a tanácskozásokon elfogadott javaslatoknak a döntéshozókhoz történő eljuttatását egyik legfontosabb feladatának tekinti a társaság. Különös jelentőséget kapott ez a törekvés akkor, amikor az Európai Unióhoz történő csatlakozás előkészítéseként szükségessé vált a harmonizáció kidolgozása, hogy oktatásunk az Európai Felsőoktatási Térség elvárásainak megfelelő legyen, előkészítendő a diplomák, oklevelek és egyéb oktatási és képzési tanúsítványok automatikus elismerhetőségét. Ezt a munkát dicséri, hogy a csatlakozni szándékozó országok által benyújtott, a szabályozott szakmákra vonatkozó elismerést elsőként a magyar orvos-, fogorvos és gyógyszerészképzés, valamint a nővér- és szülésznőképzés kapták meg.

E téren jelentős eredménynek volt tartható az az illetékesek által elfogadott javaslat, szemben a komoly nemzetközi nyomással, hogy a hazai orvosegyetemeken a képzés ne kövesse a Bolognai Nyilatkozatban foglalt osztott képzési formát. Így maradt osztatlan az új, kredit rendszerű orvos- (fogorvos-, gyógyszerész-) képzés. Ekkor sikerült elérni, hogy a kötelező tárgyak aránya 80%-ig emelkedett, amely ugyan a többi képzéshez képest viszonyítva jelentős, de ennek révén biztosítani tudtuk a szigorúbb, igényesebb követelményrendszert.

A már bevezetett kreditrendszer tapasztalatainak kérdésköre is a kétezres évek első felének gyakori napirendje volt. Ez a téma irányította rá a figyelmet a kurikulum fejlesztésre, és felvetette a graduális és posztgraduális képzés harmonizációját. Már a 2000-es években elfogadásra került, hogy az orvostudományi felvételihez emelt szintű biológia, kémia vagy fizika érettségi vizsgát írjanak elő. A két utóbbi szaktárgyat illetően a mai napig nem sikerült megegyezésre jutni. A Társaság tevékenységének eredménye, hogy az orvostudomány az elsők között volt, ahol emelt szintű érettségivel lehetett felvételre pályázni.

Itt kell megemlítenünk, hogy sajnálatos módon nem sikerült elérnünk, hogy a szóbeli felsőoktatási felvételi vizsga megszüntetését követően, legyen lehetőség legalább valamilyen típusú elbeszélgetésre, amely az elhivatottságot igénylő szakterület műveléséhez elengedhetetlen (véleményünk szerint). Évtizedek óta tartó „küzdésem” sem érte el a célt, hogy az orvosi alkalmassági vizsga (vagy készségfelmérés) még az egyetemre kerülés előtt történjen meg. A törekvést egyéb irányba a cél érdekében folytatni szükséges.

Bár említettük, hogy a kezdeti konferenciák helyét tanácskozások vették át, de a Társaság 2000-ben, és 2002-ben rendezte meg az EU csatlakozás előtti Közép-Kelet Európai Országoknak, nyugati oktatási szakértők (német és osztrák orvos-kamarai szakemberek) bevonásával az International „Visegrád” Conference on Medical Education – Challenges of EU Accession and Central European Medical Education címet viselő visegrádi, majd budapesti helyszíni konferenciákat. Ennek során az ún. Visegrádi Deklaráció révén olyan dokumentumot állítottunk össze, amely az orvostudomány hazai fejlesztésének sarokpontjait és a nemzetközi kapcsolódási pontokat fogalmazta meg.

Több ülésünkön kiemelten szerepelt a rezidensi rendszerrel kapcsolatos problémák megbeszélése. Az új rezidensi rendszer bevezetése sikeresen megtörtént, az Európai Unióhoz történt csatlakozás után pedig nem csak a graduális orvostudomány, hanem a magyar posztgraduális képzés is nemzetközileg elfogadottá vált. Ehhez tehetjük hozzá, hogy a kötelező továbbképzés szabályozása is egyedülállónak bizonyult, és úttörő jellege miatt talált követőkre. Egyik legutóbbi nemzetközi konferencián hallottuk, hogy Európában sok helyütt nemrég „fedezték fel” néhányak azokat a módszereket, amelyek mentén a szakképzésünket évek óta működtetjük.

A MOEOT szorgalmazására a négy orvos-képző hely egy nagy, a skill-laboratóriumok létrehozására, és a gyakorlati képzés fejlesztése érdekében meghirdetett

EU-s projektekre nyújtott be pályázatot. A sikeres pályázatnak köszönhetően jöttek létre, és indultak gyors fejlődésnek a készségfejlesztést szolgáló részlegek mindegyike a Sebészeti Műtéttani Intézetek keretében működve. Támogatásukról mindenütt az orvostudományi dekanok gondoskodtak.

Az új feladat irányította arra a figyelmet, hogy az orvostudományi dekanok számos kérdésben történő együttműködése elengedhetetlen, így nem volt véletlen, hogy a MOEOT a 2006 novemberében tartott ülésen megalakította keretein belül az *Orvostudományi Karok Dékáni Kollégiumát*. A négy orvostudományi dekan közül rotációval, évenkénti váltással került ki a Kollégium elnöke, az első elnök *Karádi István*, a Semmelweis Egyetem ÁOK dekanja volt. A Kollégium céljaként azt fogalmazták meg, hogy az orvostudományi kapcsolatos aktuális problémákat kellő súllyal, és az összegyetemi érdekeket megfogalmazva képviselje a politikai döntéshozók előtt. Ennek az időszaknak volt eredménye, hogy amíg korábban a Társaság az Egészségügyi Minisztérium tanácskozáiban, majd a Semmelweis Egyetem Anatómiai Intézetének Könyvtárában ülésezett, a Dékáni Kollégium megalakulását követően mód nyílt arra, hogy forgó rendszerrel, a négy orvostudományi dekan meghívottjaként a Társaság tagjai utaztak a képzőhelyekre, így módon lehetőséget kínálva a helyi oktatási, képzési – sokszor posztgraduális – munkába történő betekintésre is.

2010-ben *Benedek Györgyöt* az elnöki pozícióban *Bodósi Mihály* követte. A kontinuitást a titkár és a pénztáros személye biztosította.

2010-től az éves ülések száma négyre emelkedett. A karokon történő találkozások lehetőséget adtak arra is, hogy a résztvevők száma növekedhetett. A Társaság életében jelentős lépésnek tekinthető, hogy a Dékáni Kollégiummal egyetértésben lehetőséget biztosítottunk arra, hogy a tanácskozásokon részt vegyenek a Tanulmányi Osztályok vezetői, a Szak- és Továbbképző Központok, valamint a Doktori Képzés adminisztratív munkatársai. A különböző szintű, képzéseket segítő speciális munkák egyeztetése külön szekciókban történt (és történik a mai napig). Az ún. szakképzési bizottságok résztvevői ezeket a találkozásokat igen gyümölcsözőnek tartják, és a tapasztalat cseréje módját adó együttléti az orvostudományi minőségét – jól érzékelhetően – kedvező módon befolyásolta.

A második évtizedben új témák kerültek reflektorfénybe.

A gyakorlati képzés előtérbe helyezése, a kurikulumfejlesztés állandó napirendi pontként szerepelt a megbeszélések sorában, de szóba került az oktatás minőségbiztosítása, továbbá az oktatók oktatása is, első-

sorban az egészségügyi oktatás pedagógiai oldalának erősítésével. Az utóbbi években a kompetencia listák kérdéskörei felé fordult a figyelem. Részint a kompetencia-alapú oktatás segítése, elsősorban azonban annak céljából, hogy a posztgraduális képzés számára kellően képzett, gyakorlati ismeretek birtokában lévő orvosokat bocsássonak ki az egyetemreink. Nem véletlen, hogy felértékelődött az oktatói utánpótlás biztosítása, az oktatás finanszírozása, az oktatói munka elismerésének kérdésköre, amely számos alkalommal volt napirenden.

Még várat magára az ún. „*Magyar Doktor*” követelményrendszer kidolgozása.

A Társaság bízta meg a négy orvostudományi szakembereit, hogy a pályázati lehetőségekkel élve készítsék el az *oktatók oktatása programot, illetve ugyancsak a társasági kezdeményezéssel az orvostudományi oktatási minőségbiztosításának új gyakorlatát*. Ezt TAMOP-pályázat révén sikerült kidolgozni, és megindítani. Ugyancsak Társaság kérte fel *Karádi István* orvostudományi dekant, hogy a társegyetemekről meghívott munkatársakkal készítsék el az *új államvizsga kérdések gyűjteményét*. A hatalmas munka eredménye, hogy a mai napig mindenki megelégedésére működik a rendszer.

Talán itt említhető meg, hogy a Társaság mindenkor szoros kapcsolatban állt a hallgatókkal, és támogatja a Magyar Orvostanhallgatók Egyesületének törekvéseit, nemzetközi kapcsolataik kialakítását. Foglalkozott az orvos-elvándorlás kérdésével és vizsgálta, hogy miért is ilyen csábító a külföldiek számára a hazai orvostudományi képzés. De gyakorlati kérdésekkel is foglalkoztak az ülések, mint a szaporodó külföldi hallgatók szűrővizsgálatának, vagy a hazai egészségügyi képzésben résztvevők egészségügyi alkalmasságának feladataival. És a Dékáni Kollégium közreműködésével az ülések napirendjén rendszeresen szerepeltek a külföldi gyakorlati képzőhelyi akkreditációk kérdései. Minden, szakképzést érintő kérdésben szoros volt a Társaság együttműködése a Magyar Rezidens Szövetséggel.

Különböző okok folytán a szakképzés kérdésköre, fejlesztési – főként módosítási – szempontjai szinte valamennyi ülésünk napirendjén szerepeltek, lévén, hogy az egyes érintettek (rezidensek, tutorok), és szakmák megújuló elképzelései és elvárásai gyakorta igényeltek megbeszélést, szakmai egyeztetést.

A nemzetközi kapcsolatok gyűjtő pontja az AMEE (*Európai Orvostudományi Társaság*), amelynek vezetői stábjával történő folyamatos kapcsolat, valamint az éves kongresszusokon egyre nagyobb létszámmal való megjelenés segítette a Társaság tagjainak integrálódását az európai orvostudományi képzés vérkeringésébe. Örömmel

láttuk, hogy – főként, ha azt a közeli országok egyike szervezte – a rendezvény iránt egyre növekvő az érdeklődés. A tapasztalatok időszakos egyeztetésére a MOEOT ülése biztosít fórumot. Ezen túl, az oktatással, oktatás-didaktikai szempontokkal foglalkozó ún. *Grazi Konferenciák*, amelynek egyik fő szervezője és közreműködője hazai részről *Bari Ferenc* professzor, ugyancsak lehetőséget adtak a MOEOT-tal való szoros együttműködésre.

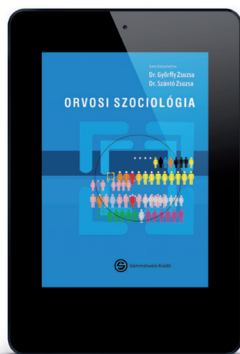
A Társaság életében jelentős volt a Szegeden, a Dékányi Kollégium akkori elnöke, *Bari Ferenc* által megrendezett, ún. *Educational Days* elnevezésű konferencia, amelyen nemzetközileg elismert orvosképzési szakértők tartottak előadásokat. A Társaság tagjai, és a hazai orvoskarok oktatói is nagy számban képviselték magukat a rendezvényen.

A Társaság légkörét alapvetően meghatározza, hogy olyan oktatókat gyűjt egybe, akik elkötelezettek az or-

vosképzés iránt, s akik valóban akarnak tenni azért, hogy jó orvosok és szakorvosok kerüljenek ki az egyeteminkről. Ezzel a régi hagyományokat viszik tovább, de egyúttal az új kihívásoknak is igyekeznek mindenkori megfelelni.

A Társaság munkáját a kezdetektől végig kísérő tagtársaink: *dr. Bukovinszky Anna*, *prof. dr. Csernus Valér*, *prof. dr. Ertl Tibor*, *prof. dr. Karlinger Kinga* és *dr. Kerékgyártó Csilla*. Ők több évtized óta, töretlen munkájukkal, tapasztalatukkal, és odaadó lelkesedésükkel mindenkor a MOEOT működése támogatói, segítői voltak. Meg kell említenünk, hogy haláláig elkötelezett híve volt Társaságunknak *dr. Bíró Gábor*, akinek publicisztikáiban is megjelentek a MOEOT eredményei.

A régi és a később csatlakozó tagokat az a hit fogja össze, hogy az új évezred orvosait képezni nagy kihívást, összetett feladatot jelent ugyan, de a siker mindenért kárpótol.

Gyórfy Zsuzsa, Szántó Zsuzsa (szerk.)

ORVOSI SZOCIOLÓGIA

A kötet a 21. század legfontosabb egészség-szociológiai kérdéseit igyekszik körüljárni. Az egészség-betegség világának legfontosabb társadalmi kérdéseiről esik szó, emellett bemutatja az orvos-beteg kapcsolat, az orvosi hivatás és a terápiaválasztás területén jelenleg is zajló változásokat. Az interkulturális orvoslás kérdései, az egészségügyi rendszerek működési mechanizmusai és a digitális egészség legújabb trendjei hiánypótló fejezetekként jelennek meg.

A könyv csak e-könyvként vásárolható meg. Ára: 2600 Ft

Gyórfy Zsuzsa

ORVOSNŐK MAGYARORSZÁGON

Az *Orvosnők Magyarországon* hiánypótló összegzés: alapjául több, már az ezredforduló után készített országos reprezentatív kutatás szolgált, emellett orvos-tanhallgatókkal és gyakorló orvosokkal felvett interjúk egészítették ki a képet. A könyv részletesen elemzi az orvosnők helyzetét, akiknek jelentős része – „szuper-nőként” próbál egyszerre a legmagasabb színvonalon helytállni hivatásában és a magánéletben egyaránt.

A kötet ára: 2700 Ft ■ E-könyv ára: 1980 Ft

